

Taimet

- Käytetään 2-vuotisia avojuurisia "knip" taimia jossa on 5-8 sivuversoa.
- Ei istutusleikkausta

Fredrik Björklund / FHS

Kasvatusmenetelmä

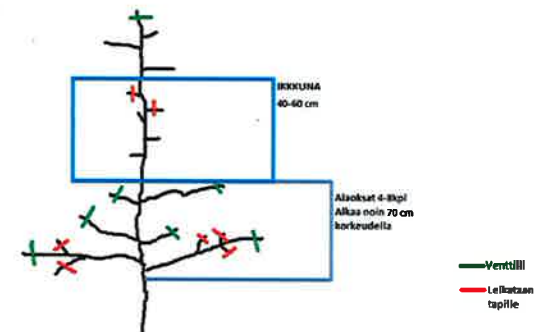
Fredrik Björklund / FHS

Puun osat:

Latva/Johtoverso
Tuotanto-oksat

Ikkuna

Alaokset/pöytä

Fredrik Björklund / FHS

Leikkaus - Tavoitteet:

- Ohjata puiden kasvua: generatiivinen <—> vegetatiivinen
- Saada valoa puihin/tarhaan
- Rajoittaa kasvua
- Poista sairaita oksia/kohtia puusta

Frederik Björklund / FHS

Ennen Leikkausta:

Merkitse puut jotka kasvavat liikaa merkkkaus-spraymaalilla runkoihin jotta tiedä mitkä puut tarvitsevat juurileikkausta ja/tai sahausta runkoihin.

Teroita ja huolla työkalut.

Frederik Björklund / FHS

Leikkaus -TyöStrategia

- Leikkaus on parasta tehdä vaiheittain/kierroksittain.
- Yhden työvaiheen opetus työntekijöille on helpompaa kuin koko kokonaisuuden.
- Kun leikkaat työvaiheittain, näet puut monta kertaa ja saat hyvän kuvan siitä miten tarhasi voit.
- Leikkaus aloitetaan vanhimmista puista ja nuoret puut leikataan viimeiseksi.
- Leikkaa ”talvenkestävät” lajikkeet ensin.
- Vältä leikkaamista alle -10 C jos on mahdollista.

Frederik Björklund / FHS

Tee IKKUNA – Poista ALAOKSIA

Työkalut: Voimasakset, sähkö/paineilmasakset

Tällä leikkauskierroksella keskitytään puun, varsinkin alaoksien, valon saantiin. Tällä kierroksella tehdään puun ”muodon muokkaus”.

Aloita alhaalta, päätä kuinka monta alaoksa haluat pitää, taimiväli määrittelee kuinka monta alaoksa voit enintään pitää puussa:

Taimiväli cm	Alaoksien maksimimäärä kpl
60-80 cm	4-5
80-100 cm	4-7
100-125 cm	5-8

Alaoksien määrä riippuu myös lajikkeesta ja puun kehityksestä.

Frederik Björklund / FHS

Tee IKKUNA – Poista ALAOKSIA

Leikkaa pois paksuja oksia. Leikkaa tapille, koska tappi suojaa puun runkoa suoralta syöpätartunnalta. Tappi tekee myös yleensä hyvän oksakulman uudelle versolle.

Oksat jotka jätetään puuhun eivät saisi olla yli 50% rungon paksuudesta (30 % on ideaali).

Paksut oksat kilpailevat johtajan/latvan kanssa ja jos puussa ei ole selvää johtajaa, tuotanto kärsii.

Ikkuna tehdään alaoksien yläpuolelle. Ikkuna on noin 40 - 60 cm korkea. Ikkunassa leikataan kaikki oksat tapille, ikkunaan jätetään tapille tulleita kukkakannuksia. Ikkunaan halutaan saada lyhyitä kukkakannuksia, jotka uusitaan muutaman vuoden välein koska omenan koko pienenee kukkakannuksen vanhetessa.

Frederik Björklund / FHS

LATVA / JOHTOVERSO

Työkalut Voimasakset, sähkö/paineilmasakset

Latva kertoo meille osan siitä paljonko puu kasvaa, pitää kuitenkin myös katsoa miten muut oksat kasvavat. Lajikkeissa on suuria eroja esimerkiksi ero Amorosa – Lobo. Seuraamalla latvan ja oksien kasvua voidaan päättää tarvittavista lisätoimenpiteistä esimerkiksi juurileikkauksesta ja/tai runkosahauksista.

Tällä leikkauskierroksella yritetään ohjata puun kasvu latvaosaan. Ajatus on että kun pidetään latva kasvavana niin muut osat puusta pysyy tuottavina. Päästetään kasvuvoima ulos "venttiilistä" puun latvasta. Poistetaan latvassa ensin kaikki kilpa-latvat (versot jotka kasvavat ylöspäin), jätetään lyhyemmät oksat joissa on kukkasilmuja ja osa kaksivuotisia versoja, nämä eivät saa kilpailla johtoverson kanssa.

Frederik Björklund / FHS

LATVA / JOHTOVERSO

Leikataan johtava vuosiverso niin että jäljelle jää 2-3 voimakasta silmua (5-7 cm pituus) mistä tulee voimakasta kasvua. Tämä on "venttiili" (norjaksi STS-saftrekinssnitt) tai PPP (PullPointPruning). Joskus joudutaan leikkamaan alemmaksi kun puun maksimikorkeus tulee vastaan. Kevätleikkauksen jälkeen puukorkeus on oltava 50 cm alle rivivälin. Kun mennään alemmas kuin vuosikasvu, vaihdetaan johtavaa versoa niin että saadaan vuosiverso johtavaksi, sitten tehdään siihen venttiili. Venttiili pitää aina olla nuorena kasvavassa vuosiversossa. Latvassa venttiili pitää olla selvästi korkein paikka puussa. Venttiiliä aletaan tekemään puuhun kun puun latva tulee bambukepin päähän (tai 15 cm yli).

Frederik Björklund / FHS

LATVA / JOHTOVERSO

Latvan Venttiili/PPP

Selkeä Johtaja

Frederik Björklund / FHS

LATVA / JOHTOVERSO

Työskentelytaso helpottaa ja nopeuttaa työskentelyä

Frederik Björklund / FHS

ALAOXSAT / PÖYTÄ

Työkalut: Voimasakset, sähkö/paineilmasakset, Oksasakset

Alaoksat leikataan koska:

Halutaan rajoittaa puun kasvua riviväliin päin.

Pidetään oksat pois maasta, että voidaan ruiskuttaa herbisiidejä.

Pidetään alaoksat "nuorina" ja tuottavina, tasapaino kukkasilmujen ja kasvusilmujen välillä.

Leikkaa alaoksat kuin ne olisivat latvoja. Tee yksi venttiili jokaista alaoksa kohden.

Jotkut lajikkeet muodostavat sadon alaoksan uloimissa osissa, poista osa kukkakannuksista jotta oksa pysyy kasvavana. Leikkaa kaikki vuosiversot alaoksissa tapille.

Frederik Björklund / FHS

ALAOXSAT / PÖYTÄ

Frederik Björklund / FHS

ALAOXSAT / PÖYTÄ

Mikäli on pöytäjärjestelmä voidaan murtaa alaoksat ja tehdä niistä satoa tuottavia ja heikompia

Frederik Björklund / FHS

Muista:

Pidä hyvä vauhti yllä (hidas kävelyvauhti) jotta työ olisi mielekästä.
Tee yksi vaihe/asia kerralla.

Juurileikkaus ja/tai runko sahaus keväällä.

Fredrik Björklund / FHS

Onnea leikkaamiseen!

Fredrik Björklund / FHS

Kysymyksiä ?

Fredrik Björklund / FHS

Kiitos!

Fredrik Björklund
Suomen Talousseura
fredrik.bjorklund@fhs.fi
+358505934350

Fredrik Björklund / FHS

